

Visjonsgruppen v/
Tone Merethe Aasen
tone.berg.aasen@ntnu.no

Vår dato 26.09.2013

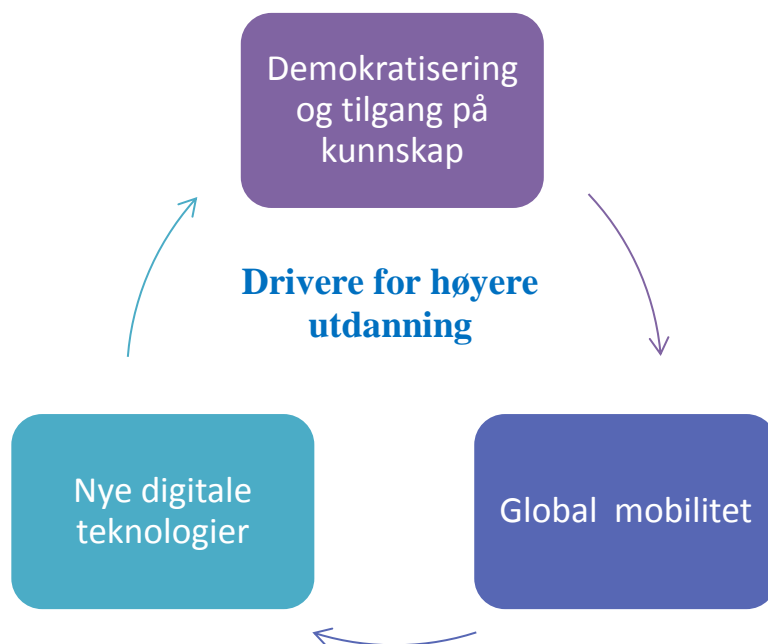
Ref.nr./55/2013

Saksbehandler: Haakon Utby

Innspill til visjonsgruppen

Internasjonalt drivere innenfor høyere utdanning

Studenttinget NTNU mener at de største driverne som kommer til å påvirke norsk høyere utdanning er en internasjonal demokratisering av kunnskap og tilgangen til den, global mobilitet og nye digitale teknologier. Disse er alle internasjonale trender som NTNU vil bli påvirket av og må tilpasse seg i fremtiden. Alle disse tre driverne henger i stor grad sammen og blir påvirket av hverandre. Man ser allerede nå at en større del av verdens befolkning får tilgang på høyere utdanning og tilgangen til kunnskap blir lettere. En høyere utdannet befolkning er mer mobile og vil søke bort fra sine egne miljø for å oppnå ny kunnskap som bidrar til økt mobilitet. Dette blir ytterligere forsterket av at ny teknologi innenfor undervisning gjør det enda lettere å oppsøke denne kunnskapen og til enhver tid få ny kunnskap. Man vil se at etter hvert som ny kunnskap enda hyppigere oppstår samtidig som den er globalt tilgjengelig, vil livslang læring oppstå som et fenomen. Med hyppige skifter i teknologi kan man ikke lenger basere seg på kunnskap tidligere tilegnet på universitet men at man stadig må søke ny kunnskap og oppdatere seg for å være konkurransedyktig. Dette skaper et helt nytt marked og en helt ny dynamikk i utdanningssektoren.

Den økte globale mobiliteten vil føre til en hardere konkurranse om de kloke hodene, både når det gjelder studenter og forskere. Man ser en signifikant forskjell allerede i dag kontra det man så for 40 år siden. Da var det studentene som ikke var gode nok til å komme inn på sin prefererte utdanning i Norge som dro til utlandet mens f.eks. daværende NTH utdannet tilnærmet 100% av alle norske sivilingeniører. Dagens studenter er mye mer tilbøyelig til å søke seg til utlandet og utforske mulighetene for bedre utdanninger utenfor landets grenser. Dette er en trend som vil vedvare og forsterkes fremover. Samtidig må man i dette se mulighetene i det å kunne trekke til seg internasjonale studenter og forskere man tidligere ikke har hatt tilgang på, som kan tilføre ny kunnskap til nasjonale institusjoner.

Tilgangen på kunnskap vil i stor grad bryte de tradisjonelle utdanningsinstitusjonenes monopol på kunnskap. Flere vil ha tilgang på kunnskapen og flere vil kunne bruke denne til å utvikle ny kunnskap og teknologi. Dette vil gjøre dette markedet mer konkurranseutsatt enn man har sett tidligere som man må tilpasse seg. Samtidig ser man en trend der forskning i seg selv blir mer avansert og krever stadig større investeringer som gjør at selve utviklingen av kunnskap fremdeles vil ligge hos store institusjoner som har økonomi til investeringene som trengs. Kunnskapen som utvikles vil man derimot fremdeles se at blir tilgjengelig gjennom open access.

Man ser allerede i dag et stort fokus på nye digitale læringsformer. Det er et stort fokus på MOOC og hvordan bruken av dette kommer til å påvirke høyere utdanning i fremtiden. Det er viktig å påpeke at MOOC er mer enn bare det å filme tradisjonelle forelesninger og legge dem ut offentlig på nett. MOOC er komplette emner på nett som åpner for helt andre pedagogiske virkemidler enn det man får bare ved å filme forelesninger. Ved godt utviklede MOOCs vil man i mange emner kunne frigjøre seg

totalt fra fysisk tilstedeværelse. Dette skaper igjen en enda tøffere internasjonal konkurransesituasjon siden man da må konkurrere opp mot verdens eliteuniversiteter om å tilby digital undervisning. Internasjonalt vil da universitet som allerede i dag har et godt navn har et enormt konkurransefortrinn da de er mye mer attraktive for studenter. Samtidig er det vanskelig å se for seg at man totalt skal frigjøre seg fra den fysiske tilstedeværelsen ved høyere utdanning. Mange emner har i sin egenart at man må være tilstede fysisk for å oppnå tilstrekkelig praktisk kunnskap, som f.eks. ved labber eller praktiske øvelser.

Nasjonale drivere

Samtidig som NTNU påvirkes av internasjonale drivere som i dag er forutsigbare er det også nasjonale drivere og prosesser som kan påvirke hvordan NTNU ser ut i fremtiden. Hvordan man i fremtiden velger å organisere og dimensjonere høyere utdanning i Norge kan påvirke både selve samfunnsoppdraget til NTNU og muligheten til å utøve det. Man ser økende incentiv for at utdanningsinstitusjonene skal samarbeide, fordele arbeidet og konsentrere de forskjellige faggruppene. Dette vil nok for NTNU, som en større nasjonal utdanningsinstitusjon, være en fordel da man vil se en spissing og heving av kompetansen på NTNU. Dette skjer ved at mindre fagmiljø flyttes til NTNU for å gjøre de mer levedyktig. Samtidig ser man at teknisk labutstyr blir stadig mer avansert og kostbart og investeringer i dette gjøres på nasjonalt basis. Større samarbeid om slikt utstyr gjør at det nødvendigvis ikke havner i Trondheim men andre steder i landet. Man er også i fremtidig avhengig av å få tilstrekkelig bevilgninger til å kunne drive utdanning innenfor NTNUs tekniske profil. En endring i bevilgningene vil kunne medføre uønskede konsekvenser i at man skifter fokus til emner som er billigere å gjennomføre pr stundet men ikke i henhold til hovedprofilen.

NTNUs tilpasning til fremtiden, hvor er NTNU om 30-50 år

Så hvordan skal NTNU tilpasse seg disse internasjonale og nasjonale driverne og hvordan vil dette påvirke hvordan universitet ser ut om 50 år? Oppsummerer man de internasjonale driverne ser man at man stikkordet er økt konkurranse på alle områder men samtidig at det åpner seg helt nye muligheter man ikke har sett før. For å bli tilstrekkelig synlig i det internasjonale og nasjonale markedet er det viktig at NTNU er en enda sterkere merkevare enn det man er i dag. Ved denne synlighet vil NTNU kunne fortsette å trekke til seg de gode hodene som skal til for at NTNU skal kunne oppfylle sitt samfunnsoppdrag og visjon.

Men hvordan skal man kunne oppnå denne tilstrekkelige synligheten som må til? Med fremtidens teknologi og minsket behov for fysisk tilstedeværelse blir det paradoksalt nok enda viktigere å ha en campus som i enda større grad inviterer til fysisk tilstedeværelse enn den gjør i dag. Også fremtidens studenter trenger den fysiske interaksjon med hverandre som gjør at man gjennom samarbeid øker læringsutbytte. De beste studentene vil ønske noe mer ut av utdannelsen sin enn å ta 90% av den på nett, nemlig det å møte andre gode hoder og trekke kunnskap ut

av hverandre. Campus vil til i mindre grad være et sted der man tilegner seg den grunnleggende kunnskapen, denne får man via online kurs. På campus vil man reflektere over læringen og anvende den på nye måter sammen med andre. Disse nye formene for læring setter nye krav til den fysiske utformingen av campus. Man må ha flere areal som kan anvendes for samarbeid, fleksile areal som møter studenters behov der og da og areal hvor tverrfaglige prosjekter og oppgaver. Campus skal være et sted der studentene ønsker å være å tilbringe studenttilværelsen. Som tidligere nevnt vil det i en digitalisert læringshverdag bli enda viktigere hvordan campus er utformet, for det er dette som tiltrekker studentene. Det er i og rundt campus at man ikke bare studerer men også blir studenter og får erfaringer utenom det man kan tilegne seg i pensum gjennom deltagelse i frivillig aktivitet og studentorganisasjoner. På campus har man aktivitet som samler studentene sosialt og skaper møteplasser etter at studiedagen er ferdig. Lykkes man med å skape en slik campus vil dette være et vesentlig konkurransefortrinn kontra universitet som satser på en fullstendig digital tilstedeværelse.

Det er viktig at den kunnskapen som formidles er relevant og har en egenart tilknyttet NTNU som institusjon. De gode hodene vil komme til Trondheim fordi her får man spesialisert kunnskap som er relevant og forskningsbasert. NTNU må dyrke sin egenart og dermed skille seg ut fra andre institusjoner. Egenarten kan i stor grad skapes med at forskingen gjøres i tett samarbeid med nasjonale spissnæringer og at studenter som utdanner seg ved NTNU får ta del i forskningen. Dermed blir kandidater som kan møte nye utfordringer i arbeidslivet med internasjonalt fremragende kunnskap. Tett samarbeid med arbeidslivet er også et sentralt konkurransetrinn i det faktum at de fleste utdanner seg for å få en jobb. Hvis man da kan søke seg til et universitet med tette bånd til arbeidslivet som øker sjansen for arbeid, blir dette universitet mer attraktivt.

Kunnskap for en bedre verden 30 år frem i tid

NTNUs visjon frem mot 2020 er «Kunnskap for en bedre verden-internasjonalt fremdragende». Hvis visjonen brukes aktivt og jobbes mot målrettet er vil NTNU stå godt rustet internasjonale endringer i fremtiden. Man vil da ha posisjonert seg bra som institusjon men det er fremdeles viktig at den fysiske campusutformingen og utvikling av nye lærings- og undervisningsmetoder har fokuset og blir drevet framover. NTNU skal om 30 år være et kunnskapsnav innenfor teknologi som både driver nasjonal og internasjonal forskning og utdanning fremover! Man skal gjennom dette klare å skape verdier som kommer landet og verden til gode. NTNU må til enhver tid aktualisere sin eksistens og bruke sin posisjon til å være en premissleverandør for ny teknologi og høyere utdanning

Med vennlig hilsen
Haakon Utby
Studenttinget NTU